

S.Ü. TIP FAKÜLTESİ HASTANESİ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EĞİTİMİ

3-) Teknik Konular

g) İş kazalarının sebepleri ve korunma prensipleri ile tekniklerinin uygulanması

Amaç

Katılımcılar, iş kazalarının sebepleri ve iş kazalarından korunma prensipleri hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

İşaret levhaları;

1. Özel bir tehlike olan yerlerin ve tehlikeli cisimlerin **hemen yakınına**,
2. Genel tehlike olan yerlerin **girişine**,
3. Görüş seviyesine uygun yükseklik ve konumda, iyi aydınlatılmış, erişimi kolay ve görünür,
4. Doğal ışığın zayıf olduğu yerlerde **yapay aydınlatma** kullanılacaktır.
5. İşaret levhasının gösterdiği durum ortadan kalktığında, işaret levhası da kaldırılacaktır.

Renk	Anlamı veya Amacı	Talimat ve Bilgi
Kırmızı	Yasak işareti	Tehlikeli hareket veya davranış
	Tehlike alarmı	Dur, kapat, düzeneği acil durdur, tahliye et
	Yangınla mücadele ekipmanı	Ekipmanların yerinin gösterilmesi ve tanımlanması
Sarı	Uyarı işareti	Dikkatli ol, önlem al, kontrol et
Mavi (1)	Zorunluluk işareti	Özel bir davranış ya da eylem Kişisel koruyucu donanım kullan
Yeşil	Acil çıkış, ilk yardım işareti	Kapılar, çıkış yerleri ve yolları, ekipman, tesisler
	Tehlike yok	Normale dön
(1) Mavi: (2) Parlak turuncu:	Sadece dairevi bir şekil içinde kullanıldığında emniyet rengi olarak kabul edilir. Emniyet işaretleri dışında sarı yerine kullanılabilir. Özellikle zayıf doğal görüş şartlarında floresan özellikli bu renk çok dikkat çekicidir.	

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Yasaklayıcı işaretler:

1. Daire biçiminde,
2. Beyaz zemin üzerine siyah piktogram, kırmızı çerçeve ve diyagonal çizgi
3. Kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 35'ini kapsayacaktır.

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Emredici işaretler:

1. Daire biçiminde,
2. Mavi zemin üzerine beyaz piktogram
3. Mavi kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır.

Gözlük Tak

Baret Tak

Eldiven Tak

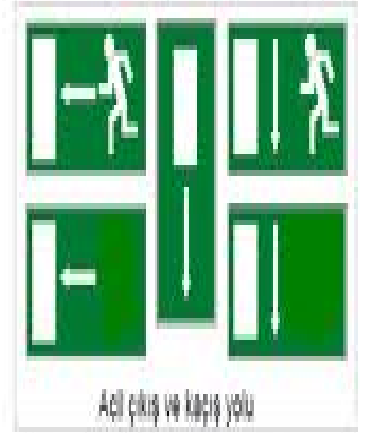

Maske Tak

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Acil çıkış ve ilkyardım işaretleri:

1. Dikdörtgen veya kare biçiminde,
2. Yeşil zemin üzerine beyaz piktogram
3. Yeşil kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır
4. Acil çıkış ve kaçış yolu Yönler (Yardımcı bilgi işareti)
5. İlk Yardım
6. Sedye Güvenlik duşu
7. Göz duşu
8. Acil yardım ve ilk yardım telefonu

Yönler: Kare veya dikdörtgen veya kare biçiminde, yeşil zemin üzerine beyaz piktogram bilmisdir.

GÜVENLİK VE SAĞLIK İŞARETLERİ

Yangınla mücadele işaretleri

1. Dikdörtgen veya kare biçiminde,
2. Kırmızı zemin üzerine beyaz piktogram
3. kırmızı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır
4. Yangın Hortumu
5. Yangın Merdiveni
6. Yangın Söndürme Cihaz
7. Acil Yangın Telefonu

Yasaklayıcı İşaretler

Sigara İçilmez

Su İçilmez

Ateş Yakılmaz

Girilmez

Uyarı İşaretleri

Tutuşabilir

Patlayabilir

Ölüm Tehlikesi

Emredici İşaretler

Gözlük Kullan

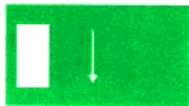
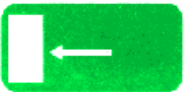

Baret Giy

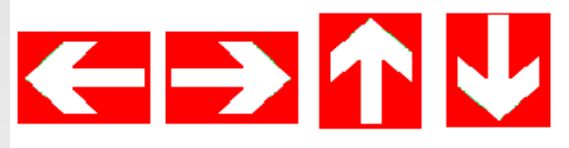

Eldiven Kullan

Acil Kaçış ve İlk Yardım İşaretleri

Yangınla Mücadele İşaretleri

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

Günümüzde sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının sağlanması için

1. Var olan riskleri kaynağında önleyerek,
2. Çalışma ortam koşullarını düzenleyerek,
3. Çalışanlara eğitim vererek,
4. Kişisel koruyucular kullanarak gerçekleştirilmektedir.

5-KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

Kişiyi aynı anda bir ya da daha fazla ‘**Muhtemel Risklere**’ karşı korumak amacıyla imalatçı tarafından bir bütün haline getirilmiş birçok cihaz, alet veya malzemedен oluşmuş bir donanıma *KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM* denir.

5-KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

Özellikler

- İşyerinde var olan koşullara uygun olur.
- Kndisi ek risk oluşturmadan ilgili riski önlemeye uygun olur.
- Kullananın ergonomik gereksinimlerine ve sağlık durumuna uygun olur
- Gerekli ayarlamalar yapıldığında kullanana tam uyar.
- CE işareti ve Türkçe kullanım kılavuzu bulundurur.

5-KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

- **Kişisel Koruyucu Donanım Listesi**
 1. Baş Koruyucuları
 2. Kulak Koruyucuları
 3. Göz ve Yüz Koruyucuları
 4. Solunum Sistemleri Koruyucuları
 5. El ve Kol Koruyucuları
 6. Ayak ve Bacak Koruyucuları
 7. Cilt Koruyucuları
 8. Gövde ve Karın Bölgesi Koruyucuları
 9. Vücut Koruyucuları

5-KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

1.Baş Koruyucuları

**BARET
KULLAN**

2.Kulak Koruyucuları

**KULAKLIK
KULLAN**

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

3. Göz ve Yüz Koruyucuları

4. Solunum Sistemleri Koruyucuları

5-KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)

5.El ve Kol Koruyucuları

6.Ayak ve Bacak Koruyucuları

Amaç

Katılımcılar, iş sağlığı ve güvenliğinin temel ilkeleri ve güvenlik kültürü hakkında bilgi sahibi olacaklardır.

Öğrenim Hedefleri

Katılımcılar bu sunumun sonunda;

- ✓ İş sağlığı ve güvenliği ile ilkelerini sıralar,
- ✓ Güvenlik kültürünü tanımlar,
- ✓ İSG ve güvenlik kültürü ilişkisini açıklar,
- ✓ Güvenlik kültürü amaçlarını sıralar,
- ✓ Güvenlik kültürünün araçlarını sayar,
- ✓ Güvenlik kültürünün oluşumunu açıklar,
- ✓ Güvenlik kültürünün taraflarını sıralar,
- ✓ Yaşamda güvenlik kültürünü açıklar.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa Göre Tanımlar

Tehlike: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

Risk Değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları tanımlar.

İş Sağlığı ve Güvenliği

- ✓ Çalışanların **sağlığını** ve **iyilik halini bozabilen**, işyerinde ortaya çıkabilecek veya işyerinden kaynaklanabilecek **tehlikeleri**, topluma ve genel çevreye olası etkilerini de hesaba katarak, **öngörme**, **tanıma**, **değerlendirme ve kontrol etme** bilimi olarak tanımlanır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama İlkeleri

- Uygun işe yerleştirme,
- İşyeri ortam faktörlerinin değerlendirilmesi,
- İşyeri risklerinin kontrolü,
- Aralıklı kontrol muayeneleri,
- İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmeti sunulması,
- Sağlık ve güvenlik eğitimi, danışmanlık.

Güvenlik

- ✓ Yapılan işin ve/veya çalışma şartlarının zarar ve/veya tehlike içermeme durumudur.
- ✓ Güvenlik, ISO/IEC Rehber 22'de Güvenlik 'kabul edilemez zarar riskinden uzak olma durumu' olarak tanımlanır.

Güvenlik

Güvenliği sağlamanın **üç ana uygulaması** vardır;

- ✓ Güvenliği ve sağlığı tehdit eden durumların **ortadan kaldırılması,**
- ✓ Güvenliği ve sağlığı tehdit eden gelişmelerin **zamanında saptanması,**
- ✓ Önlenemeyen durumların kötü sonuçlarının **asgariye indirilmesi.**

Kültür ve Güvenlik Kültürü

Kültür: Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünüdür. **(TDK)**

Güvenlik Kültürü: Bir organizasyonun sağlık ve güvenlik yeterliliği ve tarzı ile birey ve grup değerlerinin, tutumların, algıların, yetkinliklerin ve bağlılığı belirleyen davranış örüntülerinin bir ürünüdür.

Güvenlik Kültürü

Güvenlik kültürü **ilk olarak 1986 Çernobil afeti sonrasında**, 1987 yılında OECD (Organisation for Economic Cooperation and Development) Nükleer Ajans Raporunda dikkati çeken bir kavram olmuştur.

Güvenlik Kültürünün Amaçları

- ✓ Davranış normları oluşturmak,
- ✓ Kaza ve yaralanmaları azaltmak,
- ✓ Dikkat çeken konularda güvenliği sağlamak,
- ✓ Örgüt üyelerinin riskler, kazalar ve hastalıklar hakkında aynı inanç ve fikirleri paylaşmasını sağlamak,
- ✓ Kişilerin güvenliğe bağlılığını artırmak,
- ✓ Örgüt sağlık ve güvenlik programının biçim ve yeterliğine karar vermektir.

İş Güvenliği ve Kültür -1

- ✓ İş güvenliği, işyeri faaliyetlerinden farklıdır. **İş güvenliği programının, her faaliyetin ve her bir bölümün parçasıdır.**
- ✓ İSG faaliyetinin başarısını etkileyen **iş güvenliği kültürü = güvenlik kültürü**; örgüt kültürü bütünün bir alt elemanıdır ve özellikle sağlık ve güvenlik sorunlarına ilişkin değer ve inançların yansıtıldığı bir alt oluşumdur.
- ✓ Kişiler “ortamsal” etmenlerden sanıldığından fazla etkilenir.

İş Güvenliği ve Kültür -2

- ✓ İş güvenliği açısından başarılı olmak için örgütün iş güvenliğine ilişkin **kültürünün güçlü olması** (pozitif güvenlik kültürü) ve bu kültürün işyerinin ortak bir değeri niteliğinde olması gerekir.
- ✓ Her işyerinin bir örgüt kültürü vardır. **İş güvenliği kültürü de işyerinin genel manadaki örgüt kültürünün bir parçasıdır.**

İş Güvenliği ve Kültür -3

- ✓ Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamına sahip olma hakkına herkesin saygı gösterdiği,
- ✓ Hak, sorumluluk ve ödevlerin önleme prensibine öncelik verilerek açıkça tanımlandığı bir sistem içerisinde,
- ✓ Hükümet, işveren ve çalışanların sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmasında aktif olarak yer aldıkları bir anlayıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO);

- ✓ Dünyada her yıl 2,2 milyon çalışanın işle ilgili kaza ve hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirdiğini,
- ✓ Yılda 270 milyon iş kazası ve 160 milyon meslek hastalığı görüldüğünü tahmin etmektedir.

Geleneksel ve Çağdaş Güvenlik Yaklaşımı -1

- ✓ Geleneksel yaklaşımda (**reaktif, tepkisel yaklaşım**), kazaların ve sistem bozukluklarının incelenmesi esastır. **Olay sonrası inceleme ve işin yeniden düzenlenmesine** odaklanır.
- ✓ Çağdaş güvenlik yaklaşımı (**proaktif, koruyucu yaklaşım**) ise, sistem bozukluğundan çok, güvenlik yönetim sisteminin incelenmesine, risk değerlendirme ve güvenlik kültürüne odaklanır. **Olay gerçekleşmeden öncesine**, çalışanlara ve güvenli olmayan uygulamalara odaklanır.

Geleneksel ve Çağdaş Güvenlik Yaklaşımı -2

- ✓ Bu iki yaklaşımın birleştirilmesi gerekir.
- ✓ Zararla sonuçlanabilecek olası tehlikelerin **önceden saptanmasını** ve gerekli **önlemlerin alınması hedeflenmelidir.**
- ✓ Proaktif yaklaşımın sağlanmasında önemli etkenlerden biri de **güvenlik kültürüdür.**
- ✓ Korunma ihtiyacının karşılanmasının en önemli yollarından biridir.

Güvenli Çalışma Ortamı

Çalışanlar Açısından

- Hastalık – kaza oluşmaz
- Kendini güvende hisseder

İşveren Açısından

- Sağlık giderleri azalır
- Çalışanlar verimli çalışır
- Çalışan değişimi azalır

İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü

- ✓ İşyerlerinde yapılması gereken; çağdaş sağlık anlayışı ilkelerine uygun olarak, korunmanın tedaviden daha etkili, kolay ve ucuz olduğu yaklaşımının benimsenmesi, iş sağlığında ilgili tüm tarafların işbirliği ile kaynakların en verimli biçimde kullanılmasıdır.

HEDEFİMİZ
SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA

**pozitif
güvenlik
kültürü**

tasarım : murat kurumu

Güvenlik Kültürünün Araçları

- İşle ilgili eğitim
- Tüm basamaklı düzeylerde bağlılık
- Kalite ve üretkenlik
- İletişim akışı
- Kaynak eksikliklerinin giderilmesi
- İş tasarımının değerlendirilmesi

Güvenlik Kültürünün Oluşturulması -1

Ulusal Düzeyde:

- ✓ Önleyici ve bilgiye dayanan İSG yaklaşımı,
- ✓ Ulusal ve uluslararası bir çalışma ve üretim kültürü,
- ✓ Erken çocukluktan başlayarak yaşam boyu eğitim, Ulusal bir bilgi ağı oluşturulması,

Güvenlik Kültürünün Oluşturulması -2

- ✓ MEB ile yakın işbirliği ve müfredatta İSG derslerinin bulunması,
- ✓ İSG eğitim programlarının desteklenmesi,
- ✓ İyi uygulama örnekleri ve deneyimlerin paylaşılması,
- ✓ İSG konusunda öğretmen ve öğrenciler arasında yarışmalar düzenlenmesi,
- ✓ İSG çalışanları ile İSG eğitimcilerinin ortak çalışması,

Güvenlik Kültürünün Oluşturulması -3

- ✓ İstihdam ve eğitim sistemleri arasında yakın işbirliği yapılması,
- ✓ Duyarlılık ve bilinçlendirme eğitim kampanyalarının düzenlenmesi,
- ✓ KOBİ'lerde İSG için özel yöntemlerin geliştirilmesi,
- ✓ İSG uygulamalarında sosyal ortaklarla işbirliği sağlanmasıdır.

Güvenlik Kültürünün Oluşturulması -4

İşyeri Düzeyinde

- ✓ Sosyal diyalog,
- ✓ İşyerinde tanıtım,
- ✓ İSG temsilcileri,
- ✓ İSG hizmetleri
- ✓ Eğitim
- ✓ Sektörel ve bölgesel düzeyde işbirliğidir.

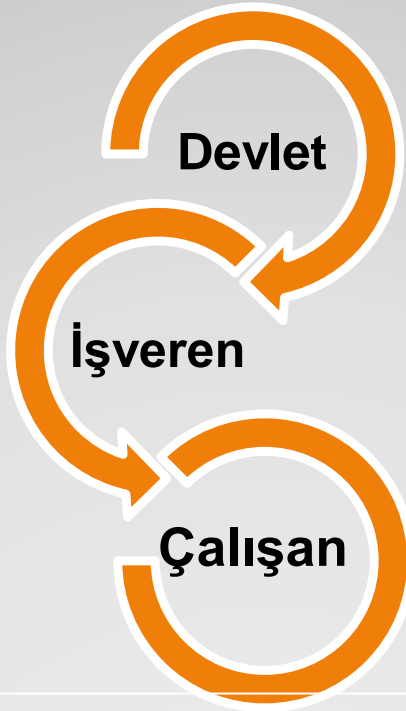

Güvenlik Anlayışının Öncelikli Olması

- ✓ Çalışanların yönetimi inanılır ve güvenilir görmeleri,
- ✓ Güvenlik politikalarının günlük temelde yaşatılması,
- ✓ Yönetim kararlarının, paranın insan için harcandığını göstermesi,
- ✓ Yönetim tarafından memnuniyet için ödüller, ölçümler ve önlemler planlanması,
- ✓ Çalışanların sorun çözme ve karar verme süreçlerine katılması,
- ✓ Yönetim ve çalışanlar arasında, yüksek derecede dürüstlük ve iletişime açıklık olması gerekmektedir.

İSG Kültürünün Tarafları

- ✓ İş güvenliği konusunda çalışmalar yapmak
- ✓ Yapılan çalışmalara uyulmasını sağlamak için gerekli her türlü tedbiri almak

- ✓ Yasa çıkarmak
- ✓ Denetlemek
- ✓ Teknik çalışmaların alt yapısını oluşturmak

- ✓ İş güvenliği kural ve talimatlarına uymak
- ✓ Uygun çalışma düzenini korumak
- ✓ İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine katılmak

Güvenlik Kültürü

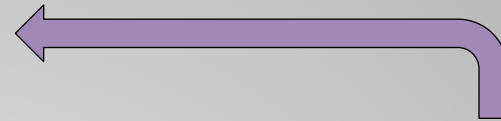
- ✓ Tehlikeyi oluşmadan önce sezebilmek,
- ✓ Yaptığı / yapacağı işin içerdiği riskleri bilmek/öğrenmek,
- ✓ Tehlike kaynaklarından ve tehlikeli davranışlardan uzak durmak,
- ✓ Gereksiz risk almamak,
- ✓ Sadece iş zamanında değil hayatın her anında güvenliği en ön planda tutmak,
- ✓ Güvenli davranışı alışkanlık haline getirmek,
- ✓ Güvenli yaşamayı bir **“yaşam biçimi”** haline getirmektir.

Yaşamın Her Alanında Güvenlik Kültürü

- ✓ Güvenlik kültürünün her bireyde oluşması ve sadece işyerlerinde değil, hayatın her aşamasında var olması zorunludur.
- ✓ **Güvenlik kültürü ailede başlamalıdır.**

Güvenli Davranış Bilinci

Ulusal Güvenlik Kültürü

Endüstriyel
Kültür

İşletme
Kültürü

Ailede
Güvenlik
Kültürü

Güvenli
Davranış
Bilinci

Çalışanlar Neden Tehlikeli Davranışlarda Bulunurlar ?

Kolayıma geldi.

Tehlikeli değildi.

Bana bir şey olmaz!

Kimse “dikkatli ol” demedi!

Acelem vardı.

Güvenli görünüyordu!

Şimdiye kadar hep böyle yaptık!

Böyle olacağı aklıma gelmemişti!

Güvenlik Kültürü Bir Davranış Biçimidir

İş sağlığı ve güvenliğinde hedef,
Çalışma hayatında ve toplumda ortak bir
‘GÜVENLİK KÜLTÜRÜ’nün oluşturulması ve
sağlıklı ve güvenli davranışın bir alışkanlık haline
getirilmesidir.

Güvenlik Kültürü Bir Davranış Biçimidir

- ✓ Güvenlik kültürünü benimseyerek hayatımızın her aşamasına uyarlanmalı,
- ✓ Güvenli yaşam tarzı benimsenmeli ve attığımız her adımda “**Önce Güvenlik**” denmeli,
- ✓ “**Bana Bir Şey Olmaz**” demekten vazgeçilmelidir.

Güvenle
Büyü
Türkiye

Güvenlik Kültürü HERKES İÇİNDİR

Güvenle
Büyü
Türkiye

SİZİN GÜVENLİĞİNİZ

Sevdiklerinizin Mutluluğudur

Özet

İşyerinizde / evinizde güvenlik kültürünün oluşmasında yer alan faktörlerden birini söyleyiniz.